

**Kamer
van Volksvertegenwoordigers**

ZITTING 1971-1972.

25 MEI 1972

WETSONTWERP

waarbij de Regie van Telegrafie en Telefonie gemachtigd wordt, in België of in het buitenland, onder waarborg van de Staat, één of meer leningen tot een totaal bedrag van elf miljard vijfhonderd miljoen Belgische frank uit te schrijven.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR HET VEKEERSWEZEN, DE POSTERIJEN,
TELEGRAFIE EN TELEFONIE (1)

UITGEBRACHT DOOR DE HEER TIBBAUT.

DAMES EN HEREN,

In de memorie van toelichting en in de aanvullende uitleg van de Minister worden duidelijk en bondig de redenen opgesomd waarom dit wetsontwerp is ingediend.

Om het financiële programma van de Regie van Telegrafie en Telefonie voor het dienstjaar 1972 te kunnen uitvoeren, wensen de Ministers van P. T. T. en van Financiën de waarborg van de Staat te hechten aan één of meer leningen voor een totaal nominaal bedrag van maximum elf miljard vijfhonderd miljoen Belgische frank.

(1) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : Mevr. Copée-Gerbinet.

A. — Leden : de heren Bertrand (Alfred), Bode, Claeys, De Mey, De Paepe, Devos (Robert), Grafé, Van Herreweghe. — de heren Baudson, Boeykens, Cools (Jozef), Mevr. Copée-Gerbinet, de heren Féris, Tibbaut, Van Elewyck. — de heren Hannotte, Kempinaire, Poswick, Van Lidth de Jeude. — de heren Boon, Massart. — de heren Goemans, Vansteenkiste (Luc).

B. — Plaatsvervangers : de heren Delporte, Pierret, Van Rompaey, Willems. — de heren Adriaensens, Basecq, Cudell, Van Daele. — de heren Bonnel, Hubaux. — de heet Maes. — de heer Matheyssens.

Zie :

203 (1971-1972) :

— Nr 1 : Wetsontwerp.

**Chambre
des Représentants**

SESSION 1971-1972.

25 MAI 1972

PROJET DE LOI

autorisant la Régie des Télégraphes et des Téléphones à émettre en Belgique ou à l'étranger, sous la garantie de l'Etat, un ou plusieurs emprunts à concurrence d'un montant total de onze milliards cinq cents millions de francs belges.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES COMMUNICATIONS, DES POSTES,
TELEGRAPHES ET TELEPHONES (1)

PAR M. TIBBAUT.

MESDAMES, MESSIEURS,

L'exposé des motifs, de même que les explications complémentaires du Ministre montrent, de façon claire et succincte, les raisons qui ont conduit au dépôt de ce projet de loi.

Dans le but de donner à la Régie des Télégraphes et des Téléphones les moyens requis pour l'exécution de son programme financier pour l'exercice 1972, les Ministres des P. T. T. et des Finances entendent accorder la garantie de l'Etat à un ou plusieurs emprunts à émettre à concurrence d'un montant nominal total n'excédant pas 11 milliards cinq cents millions de francs belges.

(1) Composition de la Commission :

Président : Mme Copée-Gerbinet.

A. — Membres : MM. Bertrand (Alfred), Bode, Claeys, De Mey, De Paepe, Devos (Robert), Grafé, Van Herreweghe. — MM. Baudson, Boeykens, Cools (Jozef), Mme Copée-Gerbinet, MM. Féris, Tibbaut, Van Elewyck. — MM. Hannotte, Kempinaire, Poswick, Van Lidth de Jeude. — MM. Boon, Massart. — MM. Goemans, Vansteenkiste (Luc).

B. — Suppléants : MM. Delporte, Pierret, Van Rompaey, Willems. — MM. Adriaensens, Basecq, Cudell, Van Daele. — MM. Bonnel, Hubaux. — M. Maes. — M. Matheyssens.

Voir :

203 (1971-1972) :

— Nr 1 : Projet de loi;

Deze leningen zijn met name noodzakelijk om het uit de begrotingen voortvloeiende investeringsprogramma van de R. T. T. te kunnen uitvoeren.

I. — Uiteenzetting van de Minister.

Uit de memorie van toelichting blijkt dat de Regie van Telegrafie en Telefonie in de loop van dit jaar nog 6 miljard 745 miljoen moet betalen voor investeringen van vóór 1972 : het betreft hier, naast het reeds geleverde materieel, vooral werken die particuliere ondernemingen nog aan het uitvoeren zijn, maar die onvermijdelijk in 1972 betaald moeten worden.

Bovendien zal de Regie 3 miljard 630 miljoen moeten betalen voor de uitvoering van het uitbreidingsprogramma voor het dienstjaar 1972, dat 11 miljard 378 miljoen aan vastleggingskredieten omvat.

Deze 3 miljard 630 miljoen vallen uiteen als volgt :

1) 913 miljoen voor de betaling van het in 1972 bestelde en in de loop van dat jaar te leveren materieel. Het gaat hoofdzakelijk over telefoonkabels voor plaatselijke behoeften en bij de abonnees te installeren telefoontoestellen en schakeltafs.

De andere bestellingen zullen tijdens de volgende dienstjaren geleverd en betaald worden.

2) Op de gewone ramingen voor werken van eerste aanleg en op het buitengewone programma voor modernisering en nieuwe behoeften, waarmee 7 miljard 100 miljoen, resp. 2 miljard gemoeid zijn, zal volgens de gegevens waarover de Regie beschikt, in de loop van dit jaar ca. 13 %, d.i. 1 miljard 199 miljoen betaald moeten worden.

3) De uitgaven voor het aandeel dat het R.T.T.-personeel in de werken van eerste aanleg heeft, worden voor 1972 geraamd op 884 miljoen.

4) Bovendien zal op de werken van eerste aanleg ongeveer 634 miljoen BTW verschuldigd zijn. Het betreft het niet vrijgestelde gedeelte van de BTW dat in 1972 ten laste van de Regie zal blijven.

Al deze posten samen vergen een uitgave van 3 miljard 630 miljoen.

5) De totale behoeften aan middelen om de werken van eerste aanleg en uitbreiding te bekostigen, bedragen dus 10 miljard 375 miljoen.

6) De eigen betalingsmogelijkheden van de Regie worden geraamd op 4 miljard 980 miljoen. De R. T. T. moet dus nog kunnen beschikken over 5 miljard 395 miljoen, welke uit één of meer leningen gefinancierd moeten worden.

7) Doch de Regie moet bovendien nog het hoofd bieden aan tal van contractuele terugbetalingen van leningen welke in de memorie van toelichting opgesomd worden. Ook moet zij financiële bewegingsvrijheid hebben om leningen op korte termijn te kunnen aangaan wanneer de openbare lening niet te gepaste tijde kan worden uitgeschreven.

8) Ten slotte voorziet de Regie in een veiligheidsmarge om het hoofd te kunnen bieden aan de financiële verrichtingen van de eerste maanden van 1973. Die marge bedraagt 2 miljard 200 miljoen, of ca. 20 % van haar behoeften aan financiële middelen voor haar werken van eerste aanleg en uitbreiding in 1972.

9) Telt men de sommen die nodig zijn voor de financiering van de investeringswerken (5 miljard 395 miljoen), de terugbetaling van de leningen (4 miljard 488 miljoen) en de veiligheidsmarge voor de eerste maanden van 1973 (2 miljard 200 miljoen) samen, dan bekomt men een bedrag van 12 miljard 83 miljoen.

Op 1 januari 1972 bezat de Regie echter nog een overschat van machtingen tot het aangaan van leningen ten

Ces emprunts sont nécessaires notamment en vue de la réalisation du programme d'investissements de la R. T. T. tel qu'il résulte des budgets.

I. — Exposé du Ministre.

Comme il ressort de l'exposé des motifs du projet de loi, la Régie des Télégraphes et des Téléphones devra payer 6 milliards 745 millions pour des investissements antérieurs à l'année 1972; il s'agit ici surtout, outre les approvisionnements fournis, de travaux encore en cours d'exécution par l'industrie privée, mais dont le paiement est toutefois inéluctable en 1972.

En outre, elle devra payer une somme de 3 milliards 630 millions sur le programme d'extension de l'exercice 1972 qui comporte des crédits d'engagement pour 11 milliards 378 millions.

Ces 3 milliards 630 millions sont justifiés comme suit :

1) 913 millions seront nécessaires pour payer les approvisionnements commandés en 1972 et à livrer au cours de la même année. Il s'agit principalement de câbles téléphoniques pour les besoins locaux, de postes téléphoniques et de commutateurs à installer chez les abonnés.

Les autres commandes ne seront fournies et payées qu'au cours des exercices ultérieurs.

2) Sur les prévisions ordinaires des travaux de premier établissement et sur le programme extraordinaire de modernisation et de besoins nouveaux qui s'élèvent respectivement à 7 milliards 100 millions et 2 milliards, selon les données dont dispose la Régie, environ 13 % devront être payés au cours de cette année, soit 1 milliard 199 millions.

3) Les dépenses pour l'intervention du personnel de la Régie, dans les travaux de premier établissement sont estimées à 884 millions pour 1972.

4) De plus, sur les travaux de premier établissement, il sera dû quelque 634 millions de TVA. Il s'agit de la partie non exonérée de la TVA qui doit donc être prise en charge par la Régie.

Tous ces postes ensemble entraînent une dépense de 3 milliards 630 millions.

5) L'ensemble des moyens à disposer pour régler le coût des travaux de premier établissement et d'extension s'élève donc à 10 milliards 375 millions.

6) Les possibilités financières propres de la Régie sont évaluées à 4 milliards 980 millions. Elle doit donc encore pouvoir disposer de 5 milliards 395 millions à financer par un ou plusieurs emprunts.

7) Cependant, la Régie doit encore parer à toute une série de remboursements contractuels d'emprunts détaillés dans l'exposé des motifs et disposer d'une marge de manœuvre financière pour conclure les emprunts à court terme lorsque l'émission d'emprunts publics n'intervient pas en temps voulu.

8) Enfin, la Régie prévoit une marge de sécurité pour faire face aux opérations financières des premiers mois de l'année 1973. Cette marge de sécurité s'élève à 2 milliards 200 millions, soit environ 20 % de ses besoins en moyens financiers pour ses travaux de premier établissement et d'extension en 1972.

9) Si l'on additionne les montants nécessaires au financement des travaux d'investissement (5 milliards 395 millions), le remboursement prévu pour les emprunts (4 milliards 488 millions) et la marge de sécurité pour les premiers mois de 1973 (2 milliards 200 millions), on obtient un total de 12 milliards 83 millions.

Au 1er janvier 1972, la Régie disposait cependant encore d'un reliquat d'autorisation d'emprunt de 594 millions. C'est

belope van 594 miljoen. Daarom wordt verzocht om een nieuwe machtiging tot lening onder staatswaarborg, voor een bedrag van 11 miljard 500 miljoen.

II. — Algemene besprekking.

De besprekking van het ontwerp bood de gelegenheid om nauwkeuriger inlichtingen te verschaffen over de financiële toestand van de R. T. T. en over de wijze waarop deze instelling zich kwijt van de haar opgedragen taak.

1. Financiële toestand.

Sinds vele jaren reeds wordt het Parlement regelmatig verzocht zich uit te spreken over machtigingen om leningen aan te gaan. De besprekking van dergelijke ontwerpen geschiedt dan buiten het kader van de algemene besprekking van de begroting zodat het Parlement geen algemeen overzicht krijgt van de financiële toestand van de Regie.

De Regie wordt hoofdzakelijk gestijfd door leningen en haar schuld stijgt op onrustwekkende wijze. Welk is het globale bedrag en de financiële last van de tot op heden uitgeschreven leningen ? Kan de Minister een lijst bezorgen van de uitgeschreven leningen ? Is hij voornemens een oplossing voor te stellen met het oog op de sanering van de financiële toestand van de Regie ?

In verband met de nieuwe lening worden verschillende vragen gesteld. Welke is de looptijd van de lening ? Strookt het ontwerp met het derde plan ? Kan de geldmarkt een dergelijke lening nog aan ? Ten slotte wordt gevraagd of voor de uitgifte in een programmatie is voorzien.

In zijn antwoord wijst de Minister er in de eerste plaats op dat de begroting van Posterijen, Telegrafie en Telefonie een juist beeld geeft van de financiële toestand van de Regie. Dit beeld wordt nog aangevuld met de gegevens die voorkomen in het jaarverslag van de Regie, dat aan de leden van de commissie ter beschikking gesteld is. Het laatste jaarverslag, dat van 1970, behelst de lijst van al de uitgeschreven leningen evenals het in omloop zijnde bedrag en de in 1970 verschuldigde intresten. Eind 1971 bedroeg het totale leningsbedrag minder dan 33 miljard.

De Minister bevestigt dat de lening in overeenstemming is met het derde plan. Hij preciseert dat geen enkele lening uitgeschreven wordt zonder het toezicht van de Minister van Financiën.

Het bedrag van de leningen ligt ongetwijfeld hoog, maar zulks is hoofdzakelijk te wijten aan twee feiten :

1° de R. T. T. heeft geen eigen dotatie;

2° zonder de opbrengst van de lening zou de R. T. T. niet in staat zijn de ontwikkeling te volgen van de techniek op het gebied van de telecommunicatie, met name de ontwikkeling van de transmissie per satelliet en de halfelektronische centrales.

Ten slotte wijst de Minister erop dat een door het Rekenhof benoemd comité van toezicht waakt voor de orthodoxe financiële toestand van de Regie.

2. Opdracht van de R. T. T.

Er werd opnieuw van gedachten gewisseld over twee problemen die reeds behandeld werden tijdens de besprekking van de begroting, maar die nog geen bevredigende oplossing kregen :

la raison pour laquelle une nouvelle autorisation d'emprunt, sous la garantie de l'Etat, d'un montant de 11 milliards 500 millions, est sollicitée.

II. — Discussion générale.

La discussion du projet a été l'occasion de se renseigner plus amplement sur la situation financière de la R. T. T. et sur la manière dont celle-ci remplit la mission qui lui est impartie.

1. Situation financière.

Régulièrement déjà depuis plusieurs années, le Parlement est appelé à se prononcer sur des autorisations d'emprunts. La discussion de tels projets se fait en dehors de la discussion générale du budget, ce qui a pour conséquence que le Parlement ne peut avoir une vue d'ensemble de la situation de la Régie.

Celle-ci est principalement alimentée par des emprunts. Sa dette devient inquiétante. Quel est le montant global des emprunts émis jusqu'à ce jour et quel en est la charge financière ? Le Ministre peut-il fournir la liste des emprunts émis ? Envisage-t-il une solution d'assainissement des finan-

tions de la Régie ?

Plusieurs interventions se rapportent plus précisément au nouvel emprunt. Quelle période celui-ci doit-il couvrir ? Le projet est-il conforme au 3e plan ? Le marché monétaire peut-il encore absorber un tel emprunt ? Enfin, l'émission se fera-t-elle selon une programmation ?

Dans sa réponse, le Ministre fait tout d'abord observer que le budget des Postes, Télégraphes et Téléphones donne une idée exacte de la situation financière de la Régie. Celle-ci est complétée par les données figurant dans le rapport annuel de la Régie, qui est mis à la disposition des membres de la commission. Le dernier rapport, de l'année 1971, reproduit la liste de tous les emprunts émis, le montant en circulation et les intérêts dus en 1970. En 1971, le total des émissions s'élevait à un peu moins de 33 milliards.

Le Ministre confirme que l'emprunt est conforme au 3e plan. Il précise en outre qu'aucun emprunt n'est émis sans le contrôle du Ministère des Finances.

Le montant des emprunts est assurément élevé. Cela tient essentiellement à deux faits.

1° la R. T. T. ne dispose pas d'une dotation;

2° à défaut des finances que procure l'emprunt, la R. T. T. ne pourrait suivre l'évolution des techniques en matière de télécommunications, notamment l'évolution des transmissions par satellites et les centraux semi-électroniques.

Enfin, le Ministre signale que l'orthodoxie financière de la Régie est contrôlée par un comité de surveillance nommé par la Cour des comptes.

2. La mission de la R. T. T.

Deux problèmes, qui ont déjà été soulevés lors de la discussion des budgets sans que toutefois une solution satisfaisante y ait été donnée, ont été à nouveau évoqués :

a) het probleem van de telefoongids die op verre na geen voldoening schenkt.

De Minister herinnert eraan dat de R. T. T. gebonden is door een overeenkomst. Zij heeft reeds verkregen dat bepaalde verbeteringen aangebracht werden, onder meer in verband met het lettertype. Een andere verbetering zal hierin bestaan dat de Regie in de toekomst zelf de telefoongids met behulp van haar computers zal samenstellen.

b) het probleem van de indeling van sommige gemeenten die al dan niet samengevoegd zijn, bij verschillende telefoonnetten of -zones. De Minister deelt aan de Commissie mede dat de verdeling van de zones zal herzien worden.

III. — Stemmingen.

De twee artikelen, evenals het ontwerp in zijn geheel worden aangenomen met 8 tegen 2 stemmen en 2 onthoudingen.

De Verslaggever,

De Voorzitter,

a) le problème de l'annuaire des téléphones, qui est loin de donner entière satisfaction.

Le Ministre rappelle que la R. T. T. est liée contractuellement. Elle a déjà obtenu des améliorations, entre autres, en ce qui concerne le type des caractères. Une autre amélioration consistera en ce que la Régie assurera elle-même à l'avoir la composition de l'annuaire par ses ordinateurs.

b) Le problème de l'appartenance de certaines communes, fusionnées ou non, à plusieurs réseaux ou zones téléphoniques. Le Ministre informe la commission que la répartition des zones sera revue.

III. — Votes.

Les deux articles ainsi que l'ensemble du projet sont adoptés par 8 voix contre 2 et 2 abstentions.

Le Rapporteur,

L. TIBBAUT.

Le Président,

G. COPEE-GERBINET.